

Dnr 0132/21

Tid: 10:00–12:00

Plats: Skype

Närvarande

Ledamöter

Björn Siesjö (ordförande)

Birgitta Löf

Anna Reuter Metelius (protokoll)

Mattias von Geijer

Jonas Uvdal

Lena Larsson

Övriga närvarande

Fredrik Söderberg, plan

Per Osvalds, plan

Fredrik Wiman TK

Klas Thorén TK

Mattias Bååth, Ramböll

Adnan Jukic, Sweco

Henrik Fogelklou, Sweco

Karl-Johan Torngren, Sweco

Åsa Lindborg, EC plan

Om beslut och formuleringar från protokollet används i tjänsteutlåtande, granskningsyttrande och liknande ska det framgå att dessa utgör stadsbyggnadskontorets ställningstagande.

BYGG

1. Tid: 10:30 – 11:00

Parallellt uppdrag Masthuggskajen F2, Slutbedömning

Föredragande: Anna Berencreutz, Lena Larsson

Björn frånvarande vid detta ärende

EC: -

Informationspunkt

Information från Anna B och Lena L i bedömningsgruppen för Masthuggskajens slutpresentationer. Plan F2. En komplex byggnad som kräver ett modulärt system. Två alternativ för C1 för planändring för kontor i ytterligare 1 - 2 våningar.

Dnr 0132/21

Protokoll arkitekturutskottet
Sammanträdesdatum: 2021-11-03

PLAN

2. Tid: 11:00 – 11:30

Plan Stabbegatan, Sävenäs 112:4

Föredragande: Fredrik Söderberg**EC: Åsa Lindborg**

Fråga

Ärendet gäller ansökan om ett planbesked för att möjliggöra komplettering av bostäder och handel. Övergripande fråga till AU: Vad tål området, med avseende på områdets kulturhistoriska värden? Vad är en lämplig avvägning mellan förtätning/utveckling och bevarande? Vad är en lämplig nivå på gestaltning av förslaget i planskedet?

Bakgrund

Området är utbyggt på 1950-talet som en helhetsmiljö med byggnader i tre till fyra våningar utöver ett skivhus i åtta våningar. Torget har en grönskande parkliknande karaktär. Befintlig låg torgbyggnad med butikslokaler är i dåligt skick och har bland annat brister utifrån arbetsmiljöaspekt och för verksamheternas funktion generellt. En passage mellan byggnaderna innebär till exempel ett hinder mot att bygga ut ICA-butiken, vilket skulle behöva göras. Miljön som helhet finns med i bevarandeprogrammet Moderna Göteborg och är därmed utpekad som särskilt värdefullt ur kulturmiljösynpunkt vilket triggar PBL's förvanskningförbud. En kulturmiljöutredning är framtagen vilken beskriver vyer och värdebärande uttryck i den fysiska miljön.

Diskussion

Grannskapsenheternas torg utgör karaktäristiska och småskaliga stadsrum som är väl integrerade i sina bostadsområden. Dessa folkhemsmiljöer utgör ofta omtyckta och värdefulla inslag i staden som även berättar om en intressant stadsutvecklingsepok då Sverige var förebildligt i världen med att tillskapa goda bostäder på bred front för befolkningen. Utifrån det ovan beskrivna behöver Stabbetorget hanteras som en värdefull kulturmiljö att värna. Butikslängan är ganska nedgången och saknar i delar sina ursprungliga, tidstypiska detaljer. Kanske kan man istället tänka att det är torgets funktion och kvaliteter som mötesplats - dess mänskliga skala, grönska samt och småskaliga butikslokaler som är torgets främsta värden? Om butikslokalerna inte fungerar utifrån dagens krav och funktionsbehov kan en ny butikslänga lyfta och stärka torgets identitet som levande stadsdelstorg. En ny butikslänga behöver i så fall, precis som ursprungsbyggnaden, tillföra upplevelsemässiga kvaliteter till sitt sammanhang.

Det behöver finnas en god balans i förändringarna - kompenserar ett öppnare torg mot söder det som det föreslagna höghuset tar av torgets miljökvaliteter i form av ljus och rymd? Trevåningsdelen fungerar i sin volymuppbyggnad. Men hur blir relationen

Protokoll arkitekturutskottet

Sammanträdesdatum: 2021-11-03

Dnr 0132/21

till det befintliga skivhuset? Den länkande delen är problematisk på flera vis och behöver studeras, framför allt måste ett tillräckligt släpp mellan byggnaderna åstadkommas. En ny lågdell får inte förvanska den befintliga byggnadens kvaliteter eller avsevärt försämma dagljusinsläpp i befintliga lägenheter. Det nya höghuset som föreslås är allt för 'stabbigt'. Det skulle behöva förses med slankare gavlar mot öster och väster.

Sammanfattningsvis är den arkitektur som översiktligt / skissartat presenteras undermålig. Det höga huset är alltför för klumpigt. Lågdelen saknar adekvat anpassning. Balkongerna på lågdelen är främmande i sammanhanget.

Det behöver tas fram en bättre visualisering för att man ska förstå vad som föreslås. Befintligt skivhus ser missvisande ut som ett betongelementhus på visualiseringen och det nya som ett putsat. Det behövs en renderad bild som på ett övertygande sätt visar att det finns en framkomlig väg för en förtätning i en miljö med höga arkitektoniska och kulturhistoriska värden.

Rekommendation

Det skulle behöva göras ett rejält omtag kring gestaltningen där de kvaliteter som finns idag får utgöra en tydligare grund för en omvandling. I omvandling av en värdefull kulturmiljö som denna behöver den arkitektoniska verkshöjden vara särskilt hög. Hela projektet bör hämta inspiration ur 1950-talets utmärkande känsla för formhantering material och detaljer. Föreslagna tillägg behöver en högre grad av anpassning och kontextualitet. Vilken volym som blir möjlig kommer att bli avhängig av vilken arkitektur som redovisas. En bättre illustration behöver tas fram.

AU följer gärna detta projekt.

3. Tid: 11:30 – 12:00**Plan - Ventilationstorn, fastighetsbeteckning Masthugget
712:40**

Föredragande: Per Osvalds, Fredrik Wiman TK, Klas Thorén TK, Mattias Bååth Ramböll, Adnan Jukic Sweco, Henrik Fogelklou Sweco, Karl-Johan Torngren Sweco

EC: Maria Lejon

Fråga

Återkoppling från föregående möte, ventilationstorn vi Järnvågsgatan/Oscarsleden. Förslaget om gestaltning av tornet har bearbetats. Hur bör projektet tas vidare avseende former, ljus, mönsterbeklädnad / geometriska former. Tillföra mervärden, funktioner?

Fråga

Tornet blir ca 20 meter högt i vad som till en början är ett öppet landskap. Framöver kommer det att omgärdas av byggnadshöjder på upp emot 100 m. Men tornet

---

Dnr 0132/21

Protokoll arkitekturutskottet
Sammanträdesdatum: 2021-11-03

kommer fortfarande att synas tydligt från bland annat Järntorget. Många olika alternativ fungerar. Platsens förutsättningar det viktigaste samt vad objektet ska göra för platsen och staden. Processen blir avgörande för ett bra resultat. Gestaltningen skulle behöva tas fram genom en tävlingsprocess med olika kompetenser, bla arkitekt och konstnär, som formar objektet utifrån funktion och uttryck.

Rekommendation

Ta gestaltningen vidare genom design i konkurrens. AU kan gärna bistå i en tävling.